

De la inteligența emoțională la cogniția ancorată

thea ionescu

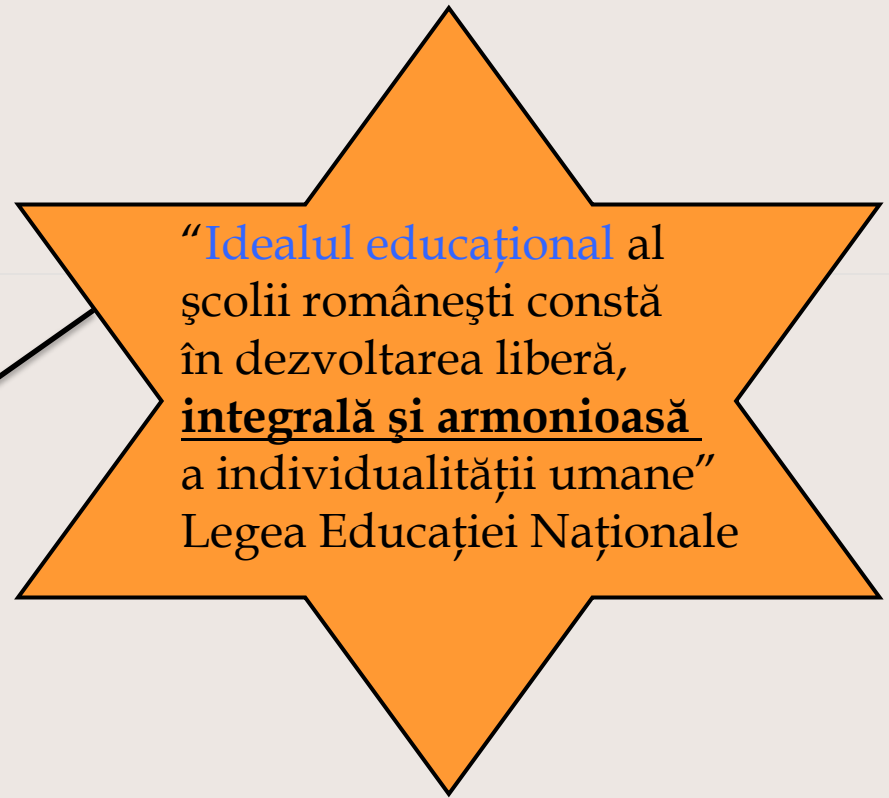
Dept. de Psihologie, UBB

SuperTeach, 27 feb. 2021

Cuprins

- Inteligență emoțională – competență emoțională
- Cognația ancorată
- În clasă

Nevoia de a ne
adresa copilului ca
întreg...

Emoții - inteligența
emoțională...

Inteligență emoțională sau Competență emoțională?

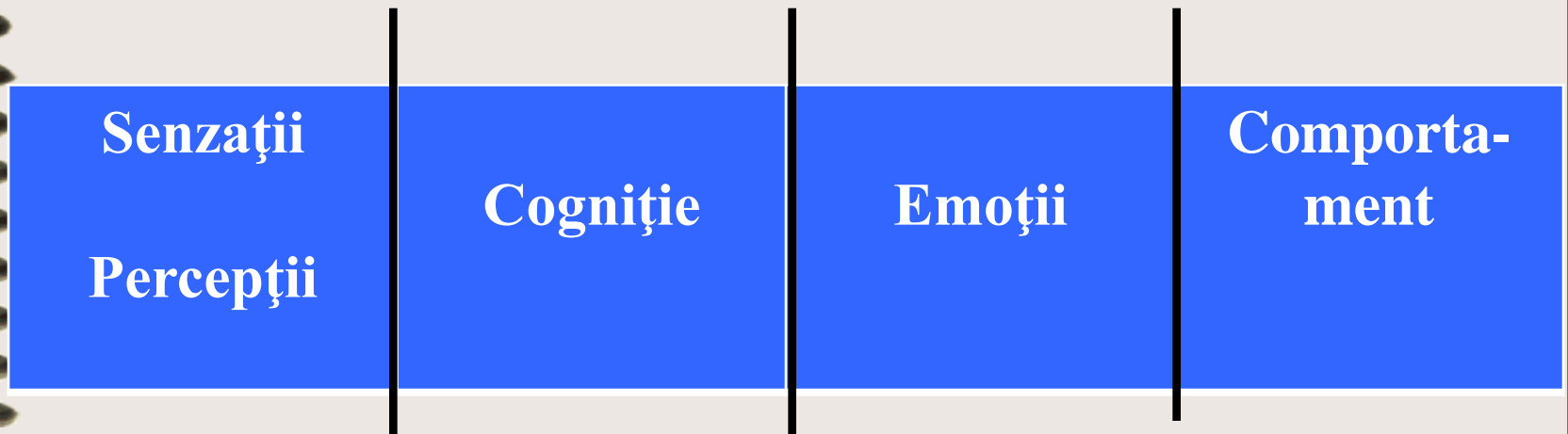
- IE – Mayer, Salovey, Caruso, & Cherkasskiy, 2011 (Goleman, 1995; Salovey & Mayer, 1990)
  - accent pe abilități emoționale
- CE – Saarni, 1999; Denham, 2006
  - accent pe studierea dezvoltării emoționale-
operaționalizare

Tabel 5.5 Componentele competenței emoționale (Schaffer, 2010 după Saarni, 1999)

1. Conștiința propriei stări emoționale.
2. Abilitatea de a discerne emoțiile altora.
3. Abilitatea de a utiliza vocabularul emoțiilor aflat la îndemână în mod uzual în propria (sub)cultură.
4. Capacitatea de implicare simpatetică în experiențele emoționale ale altora.
5. Abilitatea de a înțelege că stările emoționale interne nu trebuie să corespundă cu expresia externă, atât la sine cât și la alții.
6. Capacitatea de adaptare la emoțiile aversive sau la cele care produc distres.
7. Conștiința că relațiile sunt definite în general prin felul în care emoțiile sunt comunicate și prin reciprocitatea emoțiilor în interiorul relației.
8. Capacitatea de auto-eficacitate emoțională, adică de a simți că deții controlul asupra propriilor experiențe emoționale și de a le accepta.

DAR... separare a subsistemelor

- Cognitivism clasic (Pylyshyn, 1980)

- Mayer, Salovey, Caruso, & Cherkasskiy, 2011 (p. 530): 4 clase fundamentale de operații mentale (motivație, emoție, cogniție și conștiință)

Cogniția ancorată

- Reunirea subsistemelor... integrarea reală:
  - Embodied/grounded cognition – cogniție ancorată (Barsalou, 2003, 2008, 2020; Clark, 2008, 2011; Glenberg, 2010; Ionescu, 2011, 2014; Smith, 2005; Wilson, 2002)

(Dijk, 2013)

Cogniția – tradițional:

- Independentă de senzații, percepții, acțiuni, morfologia corpului, stările corpului și contexte
- Conținând reprezentări amodale
- Fiind influențată de aspecte senzorio-motorii în dezvoltarea tipurie, dar devenind apoi independentă, respectiv gândire abstractă

Cogniția – ancorată:

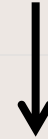
- Dependentă în orice moment de senzații, percepții, acțiuni, morfologia corpului, **stările corpului** și contexte
- Conținând reprezentări multimodale
- Fiind pe tot parcursul ontogenezei în legătură cu aspectele senzorio-motorii, gândirea abstractă exprimând funcționarea senzorio-motorie

Performanța la probe cognitive

- expresie a procesului cognitiv investigat (de exemplu, memorie)

- expresie a interacțiunilor complexe dintre senzații, percepții, acțiuni, morfologia corpului, **stările corpului**, contexte și experiența anterioară a întregului sistem, care duc la conceptualizări situate ale creierului

- Cogniții, emoții – creierul realizează același lucru: **conceptualizări situate** (Barsalou, 2009; Barrett, Wilson-Mendenhall, & Barsalou, 2013)

→ Nevoia de a ne
adresa copilului ca
întreg... de a ne adresa încercării lui
de a da sens lumii.

În clasă...

A. 2 studii simple cu copii de 4-5 ani:

- 25 preșcolari, 2 condiții (SM, C) (Ionescu & Ilie, 2018)
  - 55 preșcolari, 4 condiții (SM; C; SME; CE) (Marian, Rogobete, Vescan, Ilie, & Ionescu, 2019)
- “Muzicanții din Bremen”, 10 cuvinte și expresii necunoscute (de ex., serenadă, a-și lua tălpășița)

SM

C

CE

SME

Rezultate

- SM>C (studiul 1)

- SM>SME>CE>C cuvinte (studiul 2)
- SM>C=SME>CE ordinea întâmplărilor (studiul 2)

⇒ Adăugarea de stări emoționale nu a îmbunătățit performanța, dimpotrivă:

- Stările emoționale induse e posibil să fi fost artificiale (pot deveni chiar distractori)
- ***Acțiunea din condiția SM include stările emoționale în mod natural!!!***

B. Exemple de integrare:

- să învățăm despre emoții atunci când apar, nu despre ele independent ca și cum ar deveni un alt subiect de învățat la școală...
- să permitem copiilor să se bazeze pe corp în învățare – de pildă, numărarea pe degete sau gesturi (Goldin-Meadow)
- să urmărim interesele lor prin care îi aducem spre conținuturile și competențele dorite de noi – de pildă, pot număra personaje de desene animate nu mereu buburuze, flori și frunze...

Învățare ancorată

"Idealul educațional al școlii
românești constă în dezvoltarea
liberă, integrală și armonioasă
a individualității umane"
Legea Educației Naționale

Vă mulțumesc pentru atenție!

[<https://www.devpsychology.ro/resurse/>]

theaionescu@psychology.ro